

Léčebna dlouhodobě nemocných Rybitví

příspěvková organizace Pardubického kraje

Metodický pokyn

DEZINFEKČNÍ PROGRAM, DEZINFEKCE, ÚKLID

VNITŘNÍ NORMA	MP - 16				
Platí od	20. 7. 2015	Účinná od	20. 7. 2019	Verze	02
Závazná pro	Nelékaře, pracovníky přímé péče, externí pracovníky úklidu				
Zpracoval	Mgr. Eva Stránská	Dne	19. 7. 2019	Podpis	
Přezkoumal	Ivana Vítková	Dne	19. 7. 2019	Podpis	
Schválil	Mgr. Jana Tomšů	Dne	19. 7. 2019	Podpis	

Upozornění : Tento dokument je vlastnictvím LDN Rybitví a jeho šíření v jakékoliv formě bez souhlasu schvalovatele je zakázáno. Tento dokument je platný pouze v elektronické verzi s výjimkou evidovaných řízených výtisků. Každý zaměstnanec ručí za to, že pracuje s platnou verzí dokumentu.

1 Účel vnitřní normy

Účelem tohoto ZS je zajištění bezpečného prostředí pro pacienty / klienty i personál.

Správně prováděné metody dezinfekce a úklidu jsou jedním z aspektů v prevenci přenosu infekcí spojených se zdravotní péčí i profesionálních infekcí. Za kvalitu úklidu ve vztahu ke kontrolním orgánům státní správy (KHS) zodpovídá LDN Rybitví. Z tohoto důvodu je víc než důležitá kontrola kvality úklidu na oddělení a okamžitá reklamace na případnou nekvalitu přímo u vedoucí Ekonomického úseku a PTÚ ze strany staničních sester. V LDN Rybitví provádějí úklid a dezinfekci podlah a povrchů externí pracovnice.

Úklid a dezinfekce zdravotnické techniky, vybavení pracovišť a pomůcek je v náplni práce ošetrovatelského personálu, který rovněž zodpovídá za kvalitní provedení. Odpovědnost za provádění dezinfekce na oddělení má staniční sestra.

2 Dezinfekční program LDN Rybitví

Dezinfekční program LDN Rybitví schválený KHS Pardubického kraje obsahuje dezinfekční prostředky, které jsou seřazeny do barevně odlišených skupin podle oblasti použití, a to následovně:

- RUCÉ
- POKOŽKA
- NÁSTROJE
- MALÉ PLOCHY
- VELKÉ PLOCHY
- OSTATNÍ
- EPIDEMIOLOGICKY ZÁVAŽNÁ SITUACE

U každé skupiny jsou uváděny názvy dezinfekčních prostředků, dále účinná látka, koncentrace, expozice, účinnost (spektrum účinnosti) a způsob aplikace.

Dezinfekční program LDN Rybitví je vyvěšen viditelně na příslušných místech oddělení: úklidová místnost, čistící místnost, nad pracovní plochou ošetrovatelského personálu inspekčního pokoje, apod.

Střídání dezinfekčních prostředků

Střídání dezinfekčních prostředků na dezinfekci velkých ploch, malých ploch a předmětů metodou omytím, otřením nebo ponořením je stanoveno pro celou LDN Rybitví jednotně po měsíci rozpisem na kalendářní rok, rozpis je umístěn v místnostech oddělení, v blízkosti dezinfekčního programu. Tento rozpis je platný i pro pracovnice úklidu. Střídané dezinfekční prostředky mají rozdílnou účinnou látku. Ostatní dezinfekční prostředky pro potřeby oddělení vybírá z Dezinfekčního programu LDN staniční sestra.

Před cyklickým střídáním dezinfekčního prostředku je nutné plochy a předměty důkladně omýt čistou vodou, aby se odstranily zbytky všech dříve používaných dezinfekčních roztoků.

Volba dezinfekčního prostředku podle rizika infekce

Při úklidu ve zdravotnických a sociálních zařízeních lze používat běžné čisticí prostředky. Tam, kde je prováděn odběr biologického materiálu, malé invazivní výkony, na WC a v koupelnách pacientů / klientů se používají běžné čisticí prostředky a dezinfekční prostředky s virucidním účinkem.

Při riziku vzniku nálezů vyvolaných mykobakteriemi nebo mikroskopickými vláknitými houbami je nutné používat přípravky se spektrem účinnosti A,B,T,M,V, při riziku vzniku nálezů vyvolaných spóry se spektrem účinnosti i na C.

2.1 Úklid a dezinfekce na odděleních

Frekvence úklidu

Frekvence úklidu je přizpůsobena charakteru provozu a je stanovena v provozním řádu LDN Rybitví. Úklid se provádí denně na vlhko. Ve zdravotnických provozech se úklid provádí dvakrát denně, v případě potřeby i častěji.

Pomůcky

Pomůcky pro úklid a dezinfekci jsou vlastnictvím LDN Rybitví. Pomůcky pro úklid jednotlivých provozních částí oddělení musí být rozděleny a označeny. Úklidové pomůcky se udržují v čistotě na určeném místě. Po použití musí pracovníci úklidu zajistit jejich ošetření: dezinfekci, omytí, mopy a hadříky se připravit k odvozu do prádelny. Mopy jsou používány pouze na jednu činnost (např. jeden pokoj – jeden mop, jedna místnost – jeden mop).

Používání nádob / kbelíků pro úklid

Pro úklid se používají různě velké nádoby, personál zodpovídá za jejich značení dle materiálu, pomůcek, prostor úklidu.

Příprava a ředění dezinfekčních roztoků

Dezinfekční roztoky se připravují těsně před zahájením práce v dostatečném množství. Připravují se pro každou směnu (8 nebo 12 hod) čerstvé, podle stupně zatížení biologickým materiálem i častěji. K přípravě dezinfekčního prostředku v určené koncentraci používáme směšovače, kde je daná koncentrace již nastavena. V případě potřeby ředění dezinfekčních roztoků ručně se provádí v pořadí: voda + dezinfekční prostředek. Teplota vody se řídí doporučením výrobce. Koncentrace dezinfekčního roztoku je určena Dezinfekčním programem LDN Rybitví.

Způsob provedení dezinfekce

Úklid a dezinfekce podlah a povrchů se provádí otřením. Postupuje se vždy od míst nejčistších k nejvíce zašpiněným. Úklid a dezinfekce předmětů se provádí otřením nebo ponořením do dezinfekčního roztoku. Dezinfekce postříkem je určena pouze pro malé a těžko přístupné

plochy. Velkoplošná dezinfekce se postřikem neprovádí, dráždí dýchací a kožní systém člověka, způsobuje alergické reakce, rozdíl mezi toxickou a účinnou koncentrací roztoku je malý. Při dezinfekci je dodržena doba expozice uvedená v Dezinfekčním programu LDN Rybitví. Předměty, pomůcky určené k per os použití je nutné po dezinfekci s dodržáním doby expozice, opláchnout pitnou vodou. Po ukončení práce je nutné místnost vyvětrat.

Sanitární úklid

Sanitární úklid zahrnuje mechanickou očistu a dezinfekci omyvatelných částí stěn, podlah, strojů, dveří a povrchu veškerého nábytku, zařízení, přístrojů a pomůcek, a to bez přítomnosti pacientů. Provádí se minimálně 1 x ročně, podle obsazenosti pokojů.

Sanitární úklid řídí staniční sestra / vedoucí daného úseku.

Malování: malování je stanoveno dle zátěže. Pokoje pacientů mají omyvatelný nátěr. Chodby a provozní místnosti jsou malovány dle zátěže, rozhodne vedoucí technického úseku ve spolupráci s epidemiologickou sestrou.

2.2 Manipulace s dezinfekčním prostředkem

S dezinfekčním prostředkem pracuje proškolený personál. Personál používá osobní ochranné pracovní prostředky.

Skladování:

Dezinfekční prostředky jsou skladovány v uzavřených originálních obalech, na suchém místě, chráněny před povětrnostními vlivy, před působením přímého slunečního záření a při teplotě doporučené výrobcem / dodavatelem.

Ředění:

- Dezinfekční prostředky se připravují rozpuštěním odměřeného (odváženého) dezinfekčního přípravku ve vodě. Připravují se pro každou směnu (8 nebo 12 hodin) čerstvé, podle stupně zatížení biologickým materiálem i častěji.
- Při přípravě dezinfekčních roztoků se vychází z toho, že jejich názvy jsou slovní známky a přípravky se považují za 100 %.
- Při ředění se používají OOPP (rukavice), *u žíravín je ještě navíc nutné chránit oči a obličej (ochranné brýle, štít, maska)*.
- Zabránit kontaktu s kůží, očima a sliznicemi.
- K ředění používat směšovač. Před nalitím dezinfekčního prostředku do určené nádoby je nutné odpustit tekutinu z hadice vedoucí ke směšovači.
- V případě nefunkčnosti směšovače, využít směšovač jiného oddělení nebo použít odměrek k tomuto účelu určených a dávkovacích tabulek.

- Nádobu, která se používá pro účely dezinfekce (kbelíky) po dobu 8-12 řádně označit názvem, koncentrací dezinfekčního přípravku, datem a časem přípravy, parafou osoby, která roztok připravila.

Doplňování dezinfekčních prostředků do dávkovačů

- Po spotřebování dezinfekčního přípravku v dávkovačích zajistit mechanické omytí dávkovače.
- Doplnit dávkovač dezinfekčním prostředkem a označit datem doplnění, expirací a názvem dezinfekčního prostředku.

Při práci s dezinfekčními prostředky personál dodržuje zásady ochrany zdraví a bezpečnosti při práci.

3 Pojmy, zkratky

Mechanická očista

Mechanická očista patří mezi dekontaminační postupy, které odstraňují nečistoty a snižují počet mikroorganismů. Pokud došlo ke kontaminaci biologickým materiálem, je nutné zařadit před mechanickou očistu proces dezinfekce. Mechanická očista se v LDN Rybitví provádí ručně (pod hladinou vody za pomoci kartáčku, jednorázového hadříku apod.).

Dekontaminace

Pokud došlo ke kontaminaci biologickým materiálem, je nutné zařadit před mechanickou očistu proces dekontaminace. Předměty se ponoří do dezinfekčního roztoku s virucidním účinkem v příslušné koncentraci, po expoziční době se vyjmou a provede se jejich očista. Při kontaminaci ploch biologickým materiálem se provede okamžitá dekontaminace potřísněného místa překrytím buničitou vatou nebo papírovou jednorázovou utěrkou navlhčenou virucidním dezinfekčním roztokem. Po expoziční době se místo očistí obvyklým způsobem.

Dezinfekce

Dezinfekce je soubor opatření zneškodňujících mikroorganismy pomocí fyzikálních, chemických nebo kombinovaných postupů, které mají přerušit cestu šíření nákazy od zdroje k vnímavému jedinci. V LDN Rybitví je používána chemická dezinfekce, která se provádí dezinfekčními prostředky v příslušné koncentraci (omývání, otírání, ponoření) nebo postřikem chemickým dezinfekčním prostředkem.

Spektrum účinnosti dezinfekčních prostředků

A baktericidní

B plně virucidní

Verze: 02	Dezinfekční program, dezinfekce, úklid	MP-16
-----------	--	-------

(B) omezeně virucidní
C sporicidní
M mykobaktericidní
T tuberkulocidní
V fungicidní

KHS Krajská hygienická stanice

LDN Léčebna dlouhodobě nemocných

OOPP Ochranné osobní pracovní prostředky

ZS Zdravotnický standard

4 Právní předpisy a související dokumentace

Provozní řád.

Dezinfekční program LDN Rybitví.

Vyhláška č. 244/2017 Sb., vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 306/2012 Sb., o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.

Harmonogram práce jednotlivých profesí.

Přílohy ke smlouvě.

5 Přílohy

Př. č. 1: Seznámení zaměstnanců s vnitřní normou (formulář)

Př. č. 2: Střídání dezinfekčních prostředků.

Př. č. 3: Hygienicko – epidemiologický režim v čajových kuchyňkách LDN Rybitví.

